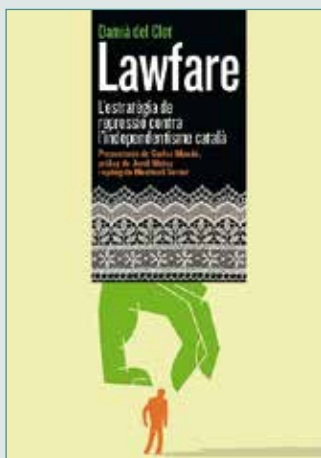

Lawfare

Lawfare. L'estratègia de repressió contra l'independentisme català.

DAMIÀ DEL CLOT
Voliana Edicions
Argentona 2021
306 pàgines

Feria moltíssima falta un llibre ben documentat, seriós i rigorós sobre la cúpula judicial espanyola, la judicialització de la política i l'ús de la (suposada) Justícia com a arma política en contra de tot allò que suposi dissidència amb el que s'ha anomenat Règim del 78. Els últims anys de la política catalana han estat marcats, precisament, per l'obstrucció sistemàtica a l'acció política (a la democràcia, en definitiva) des dels estaments judicials. Des que el Tribunal Constitucional va donar una empenta a l'independentisme català raspallant completament l'últim intent d'Estatut d'autonomia mínimament digne, l'administració de Justícia espanyola no ha parat ni un instant d'interferir en la política catalana. I fins i tot de marcar-ne l'agenda.

El Tribunal Suprem, el Constitucional i el tribunal d'excepció ara anomenat Audiència Nacional han tengut un paper clau en la política catalana de la darrera dècada. Han inhabilitat presidents de la Generalitat i consellers del govern de Catalunya, han empresonat líders polítics, han determinat qui pot optar i qui no a determinats càrrecs, han condicionat completament l'agenda democràtica, han establert de què es pots discutir i de què no al Parlament de Catalunya, han perseguit líders de la societat civil i milers de persones més o manco anònimes, pel simple fet de manifestar unes idees polítiques ben concretes (i d'intentar posar mètode per a dur-les a terme).

No sabem com hauria anat la política, a la nostra part del món, sense la interferència judicial. Però segur que la situació, a hores d'ara, seria ben diferent de la que tenim. De la interferència del sistema judicial en l'esdevenir polític democràtic, internacionalment se'n diu lawfare (que hauríem de traduir, aproximadament, per «guerra a través de la llei»). Les togues, en aquesta guerra, substitueixen l'exèrcit. Però la consideració de l'adversari com a enemic a abatre, l'absència de debat polític, la imposició de la llei en contra del dret, de la legalitat en contra de la legitimitat hi són sistemàtiques. El cas català, en aquest sentit, és de manual.

I el que fa, al llarg d'aquest llibre, el seu autor, en Damià del Clot, és mostrar-ho amb pèls i senyals. Una sòlida formació jurídica (i una llarga pràctica en aquest camp) avalen la tasca investigadora de Del Clot. En la primera part del llibre explica les característiques de la lawfare, el que n'han dit tractadistes diversos, els seus orígens i el seu desplegament en diverses parts del món. En la segona part del llibre entra a mostrar, ben detalladament, com aquesta guerra togada s'ha desplegat contra l'independentisme català, com ha impedit el funcionament democràtic regular de les institucions catalanes i, també, com tot plegat ha afectat la credibilitat democràtica del Regne d'Espanya.

Es tracta d'un llibre de gran actualitat que, posem per cas, ens permet d'entendre en tota la seua dimensió irregularitats com que, tres anys després de tenir el mandat caducat, el Consell General del Poder Judicial espanyol continuï en actiu amb els mateixos membres, Carlos Lesmes al capdavant. Damià del Clot combina, al final, l'anàlisi jurídica amb l'anàlisi sociològica. Ens explica, per exemple, d'on són i on han estudiat els membres del Tribunal Constitucional, del Tribunal Suprem, del Tribunal de Comptes i de l'Audiència Nacional; de manera que s'hi pot veure, per exemple, la reduïda representació de magistrats que s'hagin format als Països Catalans (enfront d'una majoria abassegadorament que s'han format a Madrid o a Andalusia). I ens permet d'observar també que pràcticament no hi ha dones. O que s'hi presenta una endogàmia que fins i tot en algunes dictadures del Con Sud seria considerada escandalosa.

Amb presentació de Carles Mundó, exconseller de Justícia i víctima de la lawfare, pròleg del prestigiós jurista Jordi Matas, catedràtic de Dret de la Universitat de Barcelona (també perseguit per la lawfare a què es refereix tot el volum) i amb epíleg de l'exconsellera i actual diputada Meritxell Serret, que ha patit persecució i exili, Lawfare és un assaig utilíssim per a poder entendre per què el sistema democràtic sorgit del «Règim del 78» es troba, avui dia, ben corcat. La interferència judicial en el sistema democràtic i, sobretot, l'excés en les actuacions dels principals òrgans de la cúpula judicial espanyola han deixat el sistema a punt del col·lapse. Exposant-ho de manera amena però rigosa, Damià del Clot no deixa angle de la qüestió sense tractar. I ho fa amb claredat, precisió i objectivitat. Un llibre, al cap i a la fi, útil i necessari. Ni que sigui per a entendre a què cal fer front per a recuperar unes cotes de democràcia mínimament acceptables.

BERNAT JOAN

El castellà a la Catalunya contemporània

El castellà a la Catalunya contemporània: història d'una bilingüïtzació

MIREIA GALINDO, CARLES DE ROSSELLÓ, FRANCESC BERNAT
Onada edicions
Barcelona 2021
264 pàgines

Sempre hem sentit aquella típica frase que «la història l'escriuen els vencedors». Aplicada al cas que ens ocupa, em pregunto: la història lingüística també? Aquesta és una de les qüestions que el llibre que ressenyem ens intenta respondre, mitjançant un estudi rigorós que mostra les claus de la transformació d'una societat catalana monolingüe —com era, molt majoritàriament, a principis del segle passat— a una de bilingüe.

D'un temps ençà hi ha un concepte que s'ha posat molt de moda: la *convergència lingüística*. Què vol dir, exactament? Què provoca que els catalanoparlants tinguem la «inèrcia» de canviar al castellà amb algú que ens parla en aquesta llengua? A través d'un repàs de la història política d'Espanya des del segle XIX, els autors del llibre ens mostren com el procés de bilingüïtzació fou totalment planificat i, en conseqüència, executat posteriorment. En paraules d'Emili Boix, Espanya sempre ha tingut «intolerància al multilingüisme».

Havent repassat molts d'aquests conceptes des d'un punt de vista teòric, el llibre recopila el que els autors han denominat *històries de vida lingüístiques*. Amb un global de seixanta entrevistes repartides proporcionalment arreu de Catalunya, l'estudi se centra a investigar com es va produir l'extensió del castellà entre les classes populars i mitjanes catalanes, un dels trets diferencials respecte a altres estudis sociolingüístics similars, que han tendit a voler estudiar-ne l'extensió entre les classes altes, les anomenades elits, que són les que tradicionalment s'han relacionat amb el poder polític, econòmic i cultural del país.

Així doncs, aquesta publicació intenta combatre la creença popular que sovint impera entre moltes persones: que el castellà s'ha parlat a Catalunya des de fa molt de temps. Altrament, aquest és el discurs «oficial» que predomina en l'imaginari col·lectiu català respecte a l'evolució històrica de la nostra llengua. No cal dir que esdevé un llibre imprescindible si es vol aprofundir en tots aquests aspectes tan rellevants per a entendre millor l'evolució creixent que recentment ha tingut el castellà a Catalunya. ■

ABEL CARRETERO